

Universitatea de Arte „George Enescu” Iași
Facultatea de Arte Vizuale și Design

PRACTICI SOCIALE ALE ARTEI ÎN FOTOGRAFIA ȘI FILMUL DOCUMENTAR CONTEMPORAN

REZUMAT

TEZĂ DE ABILITARE

Pentru obținerea conducerii de doctorate în Domeniul Arte

Prof.univ.dr. Matei Bejenaru

Teza de abilitare este structurată pe șase capitole după cum urmează: Introducere, Evoluția carierei academice, științifice și artistice, Planuri de dezvoltare în viitor a carierei academice, artistice și științifice, Experiența de coordonare a proiectelor de facilitare a învățării și cercetării, de organizare de manifestări artistice, Concluzii și Bibliografie.

Așa cum am menționat și în introducere, artistul vizual contemporan în proiectele sale de cercetare artistică operează tot mai mult cu teorii, idei și concepte care „migrează” din alte domenii de cunoaștere. Motivul principal pentru susținerea tezei de abilitare ține de responsabilitatea mea de profesor și artist, care trebuie să împărtășească cunoașterea cu generațiile mai tinere, să creeze și să dezvolte cadrul instituțional pentru producția de cunoaștere avansată în domeniul artistic, ca bază pentru progresul cultural al societății românești în ansamblul ei.

În capitolul dedicat evoluției carierei academice am făcut un raport detaliat al traseului profesional în învățământul superior de la poziția de asistent până la cea de profesor universitar. Momentele cele mai importante au fost înființarea Direcției de studiu Fotografie, video, procesarea computerizată a imaginii în anul 2007, precum și câștigarea concursului de profesor invitat la Université du Québec à Montréal (Canada) în 2011. Tot în al doilea capitol am prezentat teza de doctorat în Științe umaniste – Filosofie, la Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași, intitulată „Estetica reprezentării corpului uman în artele media”, conducător științific fiind profesor universitar doctor Dumitru Zaharia. Elaborată în perioada 2001-2006, lucrarea a reprezentat un domeniu de interes pentru practica mea artistică bazată pe forme

performative și pe documentarea fotografică și video a acestora. În același capitol am inclus informații și despre proiectele mele editoriale și despre Bienala de Artă Contemporană Periferic, al cărei director artistic am fost în perioada 1997-2008.

O parte importantă a capitolului a fost analiza evoluției carierei artistice și profesionale în care cele mai relevante proiecte de cercetarea artistică au fost cele care analizau condiția artistului în societate și implicau practici sociale ale artei, care ulterior erau documentate fotografic sau video. Sintetizând, am identificat trei etape importante în evoluția mea artistică:

- perioada de experimentare a noilor medii precum fotografia, video-ul, performance-art și de reflectare a condiției mele artistice în primul deceniu de după căderea comunismului (1993 – 2000).

- etapa angajamentului artistic reflectat prin practici sociale ale artei (2000 – 2010).

- etapa de investigare discursivă a mediului fotografic și a filmului, precum și a unor forme artistice hibride, care importă elemente de limbaj din alte medii precum muzica, teatrul performativ ori poezia (2010 – prezent).

În finalul acestui capitol am analizat câteva dintre cele mai semnificative proiecte artistice realizate până în prezent.

În cel de-al treilea capitol, am prezentat direcțiile de dezvoltare ale carierei academice și artistice. În plan academic am menționat implicarea în profesionalizarea Direcției de studiu Fotografie, video, procesarea computerizată de la Universitatea de Arte „George Enescu” Iași, dezvoltarea centrului de cercetare a imaginii statice și dinamice prin organizarea de conferințe, expoziții, editarea de publicații și dezvoltarea de proiecte de cercetare interdisciplinară cu echipe complexe finanțate prin grant-uri de cercetare. În plan artistic am identificat direcțiile de cercetare:

- explorarea unor practici sociale ale artei exprimate în forme artistice performative documentate prin fotografie și film.

- analiza discursivă a mediului fotografiei și filmului, de largire a vocabularului specific prin crearea de forme artistice hibride.

- realizarea de proiecte artistice care investighează forme ale poeticului prin metode de creativitate generatoare de lucrări artistice: marșuri de gândire, procese de transformare, diagrame de gândire.

În capitolul al patrulea am menționat experiența în coordonarea proiectelor de cercetare artistică, la nivel de studii de Licență și Master, precum și faptul că am fost profesor referent în susținerea publică a mai multor teze de doctorat de la Universitățile din București, Iași și Timișoara. La capitolul de concluzii am menționat că experiențele și competențele câștigate în activitatea academică și artistică sunt fundamentul ce stă la activitatea de coordonare a unor posibile viitoare proiecte de cercetare doctorală în domeniul Arte Vizuale. Redefinirea metodelor de cercetare și evaluare a rezultatelor cercetării artistice, inclusiv în cadrul proiectelor de cercetare doctorală în Domeniul Arte Vizuale, este necesară pentru a ține cont de dinamica cunoașterii accelerate de azi. Una dintre provocările identificate de mine ar fi integrarea proiectelor artistice interdisciplinare în cadrul cercetărilor doctorale prin integrarea organică a altor forme de producție de cunoaștere, precum cea științifică.